

Єфімов Юрій Вікторович,
аспірант кафедри політології та філософії,
Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління при Президентові України,
м. Харків
ORCID 0000-0003-2848-5583

УДК 351.777:504.06

doi: 10.34213/tp.20.01.23

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Визначаються особливості здійснення державного фінансового контролю діяльності органів місцевого самоврядування щодо реалізації ними екологічної політики. Розглядається проблема адаптації приписів Лімської декларації керівних принципів аудиту до умов сучасної України, а також теоретичне забезпечення вирішення комплексу питань, необхідних для переходу від традиційної моделі державного управління до сучасних європейських стандартів публічного управління у сфері реалізації екологічної політики.

Ключові слова: екологічна політика, державна політика, органи місцевого самоврядування, державний фінансовий контроль, державний аудит.

Постановка проблеми. Ефективна та результативна реалізація державної екологічної політики на місцевому рівні є неможливою без державного фінансового контролю діяльності органів місцевого самоврядування, які є одними з основних стейкхолдерів у цій сфері. На нашу думку, одним з основних дискусійних питань, що мають обговорюватися в українському фаховому середовищі стосовно сутності організації державного фінансового контролю на місцевому рівні, є визначення критеріїв розмежування понять “місцеві фінанси” та “фінанси органів місцевого самоврядування”, оскільки в демократичних країнах світу немає протиставлення місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, відповідно і їхніх відокремлених фінансових систем. Базові принципи публічного управління припускають існування єдиної вертикалі влади від центрального уряду та регіональних влад до локальних інституцій влади.

Сучасними вітчизняними нормативно-правовими актами визнається, що об'єктом державного фінансового аудиту є органи влади Автономної Республіки Крим, місцеві держадміністрації та органи місцевого самоврядування [10]. Зокрема, чинним Бюджетним кодексом України до повноважень органів державного фінансового контролю віднесено контроль цільового та ефективного використання коштів державного бюджету та місцевих бюджетів (включаючи проведення державного фінансового аудиту) [1, п. 34 ст. 2, п. 1.1 ст. 113]. За Кодексом, бюджети місцевого самоврядування – це бюджети територіальних громад сіл, їхніх об'єднань, селищ, міст (у т. ч. районів у містах), бюджети об'єднаних територіальних громад [1, п. 2 ст. 2]. Але головними розпорядниками бюджетних коштів можуть бути виключно місцеві державні адміністрації, виконавчі органи та апарати місцевих рад, структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій, виконавчих органів місцевих рад в особі їхніх керівників [1, п. 3 ст. 22].

© Єфімов Ю. В., 2020

Навпаки, Лімська декларація керівних принципів аудиту (англ. The Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts), ухвалена IX конгресом INTOSAI у жовтні 1977 р., визначає (Section 1) публічний аудит як складник системи управління публічними фінансами (public financial administration). Остання розглядається в даному міжнародному нормативному документі як сфера менеджменту публічних фондів (management of public funds) [11]. У західній фаховій літературі система управління фінансами (financial administration) взагалі визначається як така, що складається з центральних та регіональних облікових установ (institutions for accounting), що здійснюють, поміж іншого, аудит та нагляд за фінансами місцевих урядів [13]. У свою чергу, поняття “публічні фонди” тісно пов’язано з іншим базовим поняттям – “публічний сектор” (public sector), яке трактується як сукупність національних, регіональних (наприклад, державних, провінційних, територіальних) урядів, місцевих органів влади (наприклад, міст чи містечок) і пов’язаних з ними адміністративних органів (наприклад, агентств, рад, комісій та державних підприємств) [12]. Отже, у західній практиці та фаховій літературі поняття “місцеві фінанси” розглядається виключно як фінансова система єдиних за природою та законом унезалежнених територіально організованих органів публічної влади. Тоді як у відповідних вітчизняних нормативно-правових актах з середини 90-х рр. XX ст. існує неподоланий дуалізм у базових підходах до розв’язання цієї проблеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До цієї теми зверталися численні українські дослідники. Вдосконаленню системи державного фінансового контролю (державного аудиту) використання місцевих фінансів присвячено численні праці вітчизняних і закордонних дослідників, а саме: дисертації О. Александрович, І. Волохової, І. Данчевської, Л. Коновалова, О. Кукурудз, С. Осипенко, Н. Собкової, І. Шевченко та ін.; наукові розвідки О. Бурцевої, М. Єдокімової, Н. Кожаліної, Н. Обушної, О. Сушинського, О. Шевчука та ін.

У той же час багато питань концептуального та практичного характеру ще чекають на вирішення. Серед них, проблема адаптації приписів Лімської декларації керівних принципів аудиту до умов сучасної України; теоретичне забезпечення вирішення комплексу питань, необхідних для переходу від традиційної моделі державного управління до сучасних європейських стандартів публічного управління, пов’язаних перш за все з розмежуванням понять і практик “державного фінансового контролю” та “державного фінансового аудиту”, “місцевих фінансів” та “фінансів органів місцевого самоуправління”, “місцевих бюджетів” та “бюджетів регіональних і локальних органів публічного управління” тощо.

Мета статті полягає в дослідженні процесу формування нормативно-правової бази державного фінансового контролю діяльності органів місцевого самоврядування щодо реалізації екологічної політики з точки зору розмежування понять “місцеві фінанси” та “фінанси органів місцевого самоврядування” в контексті сучасної європейськи орієнтованої трансформації системи державного управління.

Виклад основного матеріалу. Незалежна Україна успадкувала радянську (і значною мірою дорадянську) традицію централізованого державного фінансового контролю, організованого суворо ієрархічно з гори до низу. Як складники загальної системи державної влади місцеві органи влади не

мали ніякого самостійного статусу і тому підлягали перевірці на загальних засадах. Наприклад, у Постанові Ради Міністрів СРСР від 03.05.1956 р. № 583 “Про передачу місцевих органів контрольно-ревізійного управління міністерства фінансів СРСР у відання міністерств фінансів союзних республік” пропонувалося покласти на Контрольно-ревізійні управління міністерств та їхні місцеві органи фінансів союзних республік, що створювалися, здійснення контролю виконання державного бюджету, своєчасного виконання зобов'язань перед бюджетом та правильного й економічного витрачання бюджетних і власних коштів установами, підприємствами і організаціями союзного, республіканського і місцевого підпорядкування. З іншого боку, союзний закон “Про народний контроль в СРСР” від 30.11.1979 р. (ст. 11) передбачав створення системи органів народного контролю по всій вертикалі влади – від Комітету народного контролю СРСР до міських, районних у містах комітетів народного контролю, груп народного контролю при селищних, сільських радах народних депутатів, на підприємствах тощо.

Разом із радянською централізацією на початку 90-х рр. ХХ ст. відійшла в минуле і стара ієрархічна система фінансового контролю, хоча й ненадовго. Наприклад, у Законі України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” в редакції від 26.01.1993 р. не передбачалося безпосереднє право державних контрольно-ревізійних органів (ГоловКРУ) перевіряти поточну діяльність органів місцевого самоврядування, оскільки сама система самоврядування в Україні знаходилася в стані формування. Державна контрольно-ревізійна служба мала тільки координувати свою діяльність із місцевими Радами народних депутатів та органами виконавчої влади, фінансовими органами, державною податковою службою, іншими контрольними органами, органами прокуратури, внутрішніх справ, служби безпеки (ст. 4) [5].

Пізніше Законом України “Про місцеве самоврядування” від 21.05.1997 р. встановлювалося, що держава фінансово підтримує місцеве самоврядування, бере участь у формуванні доходів місцевих бюджетів, контролює законне, доцільне, економічне, ефективне витрачання коштів та належний їхній облік (ст. 62) [6].

Відповідно до Закону України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” у першій редакції від 26.01.1993 р. Головне контрольно-ревізійне управління України мало право контролювати витрачання державних коштів на утримання місцевих органів державної виконавчої влади в тій частині їхньої діяльності, що стосується використання коштів державного бюджету (ст. 8, п. 3).

24 травня 2005 р. розпорядженням Уряду України була схвалена “Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 р.”. У цьому документі констатовано, що відповідно до Закону України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” ГоловКРУ та підпорядковані йому територіальні органи здійснюють інспектування використання коштів місцевих бюджетів. Але на рівні самих органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, незважаючи на повноваження, що існують, практично не здійснюється внутрішній контроль (аудит), на відміну від країн Європейського Союзу, де органи місцевого самоврядування (муніципалітети) утворюють служби внутрішнього аудиту або наймають приватних аудиторів [9].

Окремим Законом України від 15.12.2005 р. були внесені зміни, зокрема, у ст. 2 Закону України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні”. Уперше КРУ одержало законодавчо встановлене право здійснення державного фінансового контролю виконання місцевих бюджетів [4].

У чинному Законі України “Про Рахункову палату” від 02.07.2015 р. визначено, що об’єктами контролю Рахункової палати при виконанні повноважень, визначених частиною першою цієї статті, є державні органи, органи влади Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, інші бюджетні установи, передусім у частині використання коштів державного бюджету, наданих місцевим бюджетам, а також надходжень закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їхньої частки та використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і які передано на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню (ст. 7) [8].

У Законі України “Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні” в редакції від 16.10.2012 р. передбачалося, зокрема, право органу державного фінансового контролю на здійснення державного фінансового контролю дотримання законодавства на всіх стадіях бюджетного процесу щодо державного і місцевих бюджетів (ст. 2). Серед функцій органу державного фінансового контролю вказано було здійснення державного фінансового контролю цільового використання коштів державного і місцевих бюджетів (ст. 8) [7].

21.12.2017 р. було прийнято новий Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”, який 01.10.2018 р. набрав чинності. Цей Закон визначив правові засади аудиту фінансової звітності, провадження аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають під час її провадження. Як і попередній Закон України “Про аудиторську діяльність” від 22.04.1993 р., новий Закон не поширюється на діяльність органів державної влади, їхніх підрозділів та посадових осіб, уповноважених законами України на здійснення державного фінансового контролю, а також на діяльність із внутрішнього аудиту юридичних осіб, органів державної влади та органів місцевого самоврядування [3]. Цим Законом передбачено відповідні зміни до Господарського кодексу України щодо відмінності аудиту фінансової звітності та державного фінансового аудиту. Останній є різновидом державного фінансового контролю і полягає у здійсненні перевірки та аналізу фактичного стану справ щодо законного та ефективного використання державних чи комунальних коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю. Державний фінансовий аудит здійснюється виключно Рахунковою палатою та органами державного фінансового контролю відповідно до закону. Аудит фінансової звітності як незалежна професійна діяльність аудиторів здійснюється суб’єктами аудиторської діяльності, зареєстрованими у Реєстрі аудиторів та суб’єктів аудиторської діяльності [3].

Важливо відмітити, що в новому Законі України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” детально прописано європейські за змістом кваліфікаційні вимоги до аудиторів, професійної атестації, форми контролю якості їхньої діяльності, засоби суспільного нагляду тощо. Зокрема, з 01.01.2015 р. набрала чинності нова редакція Положення про зовнішні пере-

вірки системи контролю якості аудиторських послуг, затверджена рішенням Аудиторської палати України (АПУ) від 30.10.2014 р. № 302/9, з метою посилення вимог до аудиторських фірм та аудиторів щодо запровадження системи контролю якості та підвищення ролі громадської думки під час формування та реалізації повноважень, віднесених до компетенції АПУ послуг. Відповідно до вимог цього Положення, з метою дотримання вимог Директиви 2006/43/ЄС (зі змінами) АПУ запроваджена обов'язкова зовнішня перевірка системи контролю якості аудиторських послуг (один раз на шість років) усіх суб'єктів господарювання, включених до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів [2].

Проте вкрай необхідного з точки зору імплементації європейського досвіду наступного кроку в організації публічного аудиту, а саме надання аудиторським фірмам права здійснення публічного аудиту діяльності урядових органів та органів місцевого самоврядування, наразі зроблено не було, і не передбачено навіть можливості упровадження таких заходів у майбутньому. Взагалі складається враження, що державні контрольні органи набувають за умовчанням більшої ваги порівняно із законними повноваженнями професійних органів самоврядування аудиторів.

Право органів Державної контрольно-ревізійної служби України здійснювати контроль цільового та ефективного використання коштів державного бюджету та місцевих бюджетів уперше було встановлено в Бюджетному кодексі України в редакції від 21.06.2001 р. (ст. 113), що втратила чинність. Чинний Бюджетний кодекс України (2010 р.) до повноважень органів державного фінансового контролю відносить, зокрема, контроль цільового та ефективного використання коштів державного бюджету та місцевих бюджетів (включаючи проведення державного фінансового аудиту) (п. 1.1 ст. 113) [1].

13.03.2007 р. відповідним наказом Головкиру державний фінансовий аудит виконання місцевих бюджетів було запроваджено в роботу органів державної контрольно-ревізійної служби й затверджено Методичні рекомендації з організації та проведення державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів. Цей нормативний акт було розроблено з метою реалізації ст. 113 Бюджетного кодексу України (2001) щодо здійснення контролю ефективного використання коштів місцевих бюджетів та ст. 2 Закону України "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні" щодо здійснення державного фінансового аудиту.

12.05.2007 р. Постановою Кабінету Міністрів України був затверджений "Порядок проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів", яким визначено було механізм проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання місцевого бюджету.

04.07.2018 р. Урядом була схвалена нова редакція Порядку проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання місцевих бюджетів, у якому враховується створення у 2015 р. Державної аудиторської служби України замість Головкиру [10]. У цьому нормативному акті визначено, що державний фінансовий аудит місцевих бюджетів є видом державного фінансового аудиту, спрямованим на проведення аналізу та перевірки законності та ефективності формування (складання, розгляд, затвердження) і виконання місцевих бюджетів тощо (п. 1). Порядком передбачено, що Стандарт (методику) проведення аудиту затверджує Держаудитслужба [10].

Висновки з цього дослідження та перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Таким чином, як можна бачити, на даний час сформовано достатню нормативно-правову базу, що дозволяє здійснювати державний фінансовий контроль діяльності органів місцевого самоврядування щодо реалізації екологічної політики в контексті сучасної європейськи орієнтованої трансформації системи державного управління. У той же час недостатньо результативно залишається взаємодія органів місцевого самоврядування та інших місцевих стейкхолдерів реалізації екологічної політики. Визначення можливостей покращання такої взаємодії має стати подальшим напрямом досліджень у цій сфері.

Список використаних джерел

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. *ВВР України*. № 50/51, т. 572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print> (дата звернення 15.02.2020).
2. Долбнева Д. В. Сучасний стан і напрями удосконалення аудиторської діяльності в умовах європейської інтеграції України та застосування міжнародних стандартів. *Економіка та держава*. 2018. № 2. С. 72–76. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2018/18.pdf.
3. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. *ВВР України*. 2018. № 9. Ст. 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення 16.02.2020).
4. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання фінансовим правопорушенням, забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, державного і комунального майна” від 15.12.2005 р. № 3202-IV. *ВВР України*. 2006. № 14. Ст. 117 (ред. від 01.10.2018). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3202-15> (дата звернення 16.02.2020).
5. Закон України “Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” в редакції від 26.01.1993 р. № 2939-XII. *ВВР України*. 1993. № 13. Ст. 110. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed19930126>.
6. Закон України “Про місцеве самоврядування” від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР (ред. від 1 січня 2019 р.). *ВВР України*. 1997. № 24. Ст. 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> (дата звернення 19.02.2020).
7. Закон України “Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні” від 26.01.1993 р. № 2939-XII (ред. від 16.10.2012 р. № 5463VI). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (дата звернення 19.02.2020).
8. Закон України “Про Рахункову палату” від 02.07.2015 р. № 576-VIII. *ВВР України*. 2015. № 36. Ст. 360. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/576-19/print1433925000651301> (дата звернення 19.02.2020).
9. Концепція розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 р. / схв. розпорядженням КМУ від 24.05.2005 р. № 158-р (ред. від 17.09.2011 р.). *Офіц. вісн. України*. 2005. № 22. Ст. 1224. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/158-2005-%D1%80> (дата звернення 19.02.2020).
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 р. № 578 “Про затвердження Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту місцевих бюджетів”. *Офіц. вісн. України*. 2018. № 59. Ст. 2043. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/578-2018-п/print> (дата звернення 19.02.2020).
11. 40 Years of Lima Declaration of INTOSAI. 27 p. URL: http://www.intosai.org/fileadmin/downloads/downloads/0_news/2017/061217_fortyyears_lima_EN_commemorative.pdf.
12. ISSAI 1003. Financial Audit Guideline – Glossary of Terms : Endorsement version ; Developed by the International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) and published by the International Federation of Accountants (IFAC). 38 p. URL: http://www.psc-intosai.org/data/files/19/25/E6/CB/2EFFF6510C0EA0E65CA5818A8/issai_1003_endorsement_version.pdf (дата звернення 19.02.2020).
13. Marume S. B. M., Ndudzo D. Public Financial Administration. *International Journal of Business and Management Invention*. 2016. June. Vol. 5, No. 6. P. 95–107. URL: [https://www.ijbmi.org/papers/Vol\(5\)6/M05060950107.pdf](https://www.ijbmi.org/papers/Vol(5)6/M05060950107.pdf).

References

1. Biudzhetniyi kodeks Ukrainy (2010). № 2456-VI (red. vid 01.01.2019 r.). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*. № 50-51. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/print> [in Ukrainian].
2. Dolbnieva, D.V. (2018). Cuchasnyi stan i napriamy udoskonalennia audytorskoi diialnosti v umovakh yevropeiskoi intehtratsii Ukrainy ta zastosuvannia mizhnarodnykh standartiv [Current state and directions of improvement of audit activity in the conditions of European integration of Ukraine and application of international standards]. *Ekonomika ta derzhava*, 2, 72–76. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2018/18.pdf [in Ukrainian].
3. Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 21.12.2017 r. № 2258-VIII (2018). *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 9, Cm. 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> [in Ukrainian].
4. Pro audyt finansovoi zvitnosti ta audytorsku diialnist: Zakon Ukrainy vid 21.12.2017 r. № 2258-VIII (2018). *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3202-15> [in Ukrainian].
5. Pro derzhavnu kontrolno-reviziinu sluzhbu v Ukraini: Zakon Ukrainy v redaktsii vid 26.01.1993 r. № 2939-XII (1993). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed19930126> [in Ukrainian].
6. Pro mistseve samovriaduvannia: Zakon Ukrainy vid 21.05.1997 r. № 280/97-VR (red. vid 1.01.2019 r.) *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR)*, 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр> [in Ukrainian].
7. Pro osnovni zasady zdiisnennia derzhavnogo finansovoho kontroliia v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 26.01.1993 r. № 2939-XII (red. vid 16.10.2012 r. № 5463VI) URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> [in Ukrainian].
8. Pro Rakhunkovu palatu: Zakon Ukrainy vid 2.07.2015 r. № 576-VIII. *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*, 36. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/576-19/print1433925000651301> [in Ukrainian].
9. Kontsepsiia rozvytku derzhavnogo vnutrishnogo finansovoho kontroliu na period do 2017 r., skhvalena rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 24.05.2005 r. № 158-r (red. vid 17.09.2011 r.). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. 22. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/158-2005-%D1%80> [in Ukrainian].
10. Pro zatverdzhennia Poriadku provedennia Derzhavnoiu audytorskoiu sluzhboiu, yii mizhrehionalnymy terytorialnymy orhanamy derzhavnogo finansovoho audytu mistsevyykh biudzhetiv: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 4.07.2018 r. № 578. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/578-2018-n/print> [in Ukrainian].
11. 40 Years of Lima Declaration of INTOSAI. URL: http://www.intosai.org/fileadmin/downloads/downloads/0_news/2017/061217_fortyyears_lima_EN_commemorative.pdf.
12. ISSAI 1003. Financial Audit Guideline – Glossary of Terms: Endorsement version; Developed by the International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) and published by the International Federation of Accountants (IFAC). URL: http://www.psc-intosai.org/data/files/19/25/E6/CB/2EFF6510C0EA0E65CA5818A8/issai_1003_endorsement_version.pdf.
13. Marume, S. B. M. and Ndudzo, D. (2016). Public Financial Administration. *International Journal of Business and Management Invention* ISSN (Online). June. Vol. 5. No. 6. P. 95–107. URL: [https://www.ijbmi.org/papers/Vol\(5\)6/M05060950107.pdf](https://www.ijbmi.org/papers/Vol(5)6/M05060950107.pdf).

Yefimov Yu. V.,

Postgraduate Student of Politology and Philosophy Department, KRIPA NAPA, Kharkiv
ORCID 0000-0003-2848-5583

LEGAL FRAMEWORK OF THE PUBLIC FINANCIAL CONTROL OF THE ACTIVITIES OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES ON THE IMPLEMENTATION OF ENVIRONMENTAL POLICY

Effective implementation of public environmental policy at the local level is impossible without public financial control of the activities of local self-government bodies, which are one of the main stakeholders in this field. In our opinion, one of the main issues to be discussed in the Ukrainian professional environment regarding the nature of the organization of public financial control at the

local level is the definition of the criteria for the distinction between “local finances” and “finances of local governments”, since in most democratic countries there is no opposition between local state administrations and local governments, respectively, between their separate financial systems. The basic principles of public administration presuppose the existence of a single vertical of authority from the central government and regional authorities to the local institutions of government.

The Lima Declaration of Guidelines on Auditing Precepts, adopted by the IX INTOSAI Congress in October 1977, defines (Section 1) public audit as an integral part of the public financial administration. The latter is considered in this international normative document as the sphere of management of public funds. That is, in Western practice and professional literature, the concept of “local finances” is considered solely as a financial system of unified and legally independent territorially organized public authorities. Whereas in the relevant domestic legal acts since the mid-1990s there is an overpowering dualism in basic approaches to solving this problem.

Therefore, the purpose of the article is to investigate the formation of the legal framework of public financial control of the activities of local self-government bodies in the implementation of environmental policy in terms of the distinction between “local finance” and “local government finances” in the context of modern European-oriented transformation of public administration.

According to the results of the study, it is concluded that a sufficient legal and regulatory framework has been formed to allow the public financial control of activities of local self-government bodies in the implementation of environmental policy in the context of a modern European-oriented transformation of public administration. At the same time, the interaction of local governments and other local stakeholders in the implementation of environmental policy remains ineffective. Identifying opportunities for improving such engagement should be a further area of research in this field.

Keywords: environmental policy, public policy, local self-government bodies, public financial control, public audit.

Надійшла до редколегії 20.02.2020 р.